

ÖRKÉNY István

EGYPERCES NOVELLÁK

magyarról franciára fordította PASTEUR Jean-Louis

Első kiadás : 1968
Fordítás : 2017

István ÖRKÉNY

NOUVELLES-MINUTE

traduites du hongrois en français par Jean-Louis PASTEUR

Première édition : 1968
Traduction : 2017

ÜVEGHALÁL

Délután ötkor halkán zihálni kezdett, de senki sem vette észre. A családot a vendégvárás izgalma tartotta fogva.

A zihálás erősödött, később hörgő hangokkal elegyedett. Most se figyelt rá senki, habár az idegek már jelezték, hogy valamilyen rendhagyó hangforrás működik a lakásban. Csakhogy van bennünk egy olyan jelzőrendszer is, mely mindent letompít, hogy késleltesse a rosszat. Amióta ösztöneink elzsibbadtak, csak a közvetlen veszélyre riadunk fel. Míg testet nem ér, nincs semmi különbség egy kiköpött cseresznyemag és egy kilőtt puskagolyó között.

A hörgések sűrűbbek lettek, aztán elcsitultak. De éppen akkor, éppen a baljóslatú csöndben, megszólalt egy buggyanó hang, mint amikor megpattan egy ér, s a tüdőből habos vér tódul a szájba. Mind összeszaladtak. Olga mama lassan letette a majonézt, és azt mondta:

- Istenem.

Márti azt mondta:

- Én nem tehetek róla, anyu, kérem.

Olga mama azt mondta:

- Mert sohasem arra figyelsz, amit csinálsz.

A nagymamóka közbeszólt:

- Ne veszekedjete, mert bezár a csemegebolt.

Csakugyan, valakinek le kellett volna menni és kicserélni a szódásüveget. De nem bírtak mozdulni. Álltak és néztek, mert nincs lenyűgözőbb, mint a szenvedés.

MORT DE VERRE

A cinq heures de l'après-midi, elle se mit à haleter sourdement, mais personne ne le remarqua. La famille, qui attendait des invités, était en proie à l'effervescence des préparatifs.

Le halètement s'accrut, plus tard s'y ajoutèrent des cris étouffés. Là encore, personne n'y prêta attention, quoique déjà les nerfs signalassent l'entrée en action d'une source de bruit inhabituel dans l'appartement. Seulement nous avons en nous un système de perception qui atténue tout pour retarder notre prise de conscience du mauvais. Depuis que nos instincts se sont émoussés, seul le danger immédiat nous aiguillonne. Tant que le corps n'est pas atteint, il n'y a aucune différence entre un noyau de cerise recraché et une balle de fusil tirée.

Les râles devinrent plus intenses, après quoi ils se calmèrent. Mais c'est juste à ce moment-là, dans ce silence lourd de menaces, que retentit un bruit de giclement, comme lorsqu'un vaisseau éclate et que le sang afflue en moussant des poumons à la bouche. Toutes accoururent. Maman Olga posa lentement la mayonnaise et dit :

- Mon Dieu.

Márti dit :

- Je n'y peux rien, mère, je t'en prie.

Maman Olga dit :

- Tu ne fais jamais attention à ce que tu fais, voilà le résultat.

La Grand-Maman intervint :

- Ne vous disputez pas car l'épicerie fine va fermer.

Effectivement, il aurait fallu que quelqu'un y descende pour remplacer la bouteille d'eau de Seltz. Mais elles étaient incapables de bouger. Elles restaient debout, figées dans la contemplation, car il n'y a rien de plus fascinant que la souffrance.

Az üveg belsejében pezsgett a víz; a pezsgés megremegtette testét. Száján buborékok buggyantak ki, elpattantak, lefolytak az oldalán. Néma volt, de lehet, hogy szenvedett; ebből a zárt rendszerből nem tudtak kiszökni a hangok. Egy idő múlva kipezsgett a szénsav, a víz föltisztult, az üveg elcsendesült. Nem szállt föl belőle egyetlen buborék sem. Olga mama fölébe hajolt, és hallgatózott, az üveg azonban nem adott többé életjelet.

- Istenem, mi lesz velünk? - kérdezte a nagymamáka. Senki se válaszolt.

A l'intérieur de la bouteille, l'eau pétillait ; le pétilllement faisait trembler son corps. Sur sa bouche les bulles jaillissaient, éclataient, puis ruisselaient sur son flanc. Elle était muette, mais peut-être souffrait-elle; de ce système clos les bruits ne pouvaient s'échapper. Au bout d'un moment, le gaz carbonique cessa de pétiller, l'eau s'éclaircit, la bouteille s'apaisa. De ses entrailles ne sourdait plus la moindre bulle. Maman Olga se pencha au-dessus d'elle et tendit l'oreille. La bouteille toutefois ne donnait plus signe de vie.

- Mon Dieu, qu'allons-nous devenir ? demanda la Grand-Maman. Personne ne répondit.